

BATı'NIN HZ. MUHAMMED'E KARŞI TAKINDIĞI OLUMSUZ TUTUMUN TARİHSEL ARKA PLANI

Nasuh GÜNAY*

ÖZET

Batılıların Hz. Peygamber ile ilgili görüş ve değerlendirmelerinin tarihi arka planı aslında yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Hz. Muhammed aleyhine dile getirilen ifade ve düşüncelerin ortaya çıkışı Hz. Muhammed'in vefatından sonra Müslümanların Hristiyanların elindeki toprakları fethetmeleriyle başlar. Hristiyan Batı dünyası İslamiyet'i kendine teolojik ve politik anlamda bir rakip olarak görmüş ve onun peygamberini kötüleyerek İslâm'a geçişlerin önüne geçmeye ve konumunu güçlendirmeye çalışmıştır. Böylece, dinin kurucusu olarak Hz. Muhammed'in mümkün olduğunca kötülenmesine ve nefret duygularının sergilenmesine çalışılmıştır. Bu tutum, özellikle oryantalist çalışmalarda, tiyatro, roman gibi edebi eserlerde, resim, film, karikatür gibi sanat eserleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu tür çalışmalar bazen Türk aydınlarını da etkisi altına almıştır. Bu çalışma Batı dünyasının Hz. Muhammed'e olumsuz bakışının tarihsel alt yapısını çeşitli örneklerle ortaya koymaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Oryantalizm, Polemik, Misyonerlik, Diyalog.

ABSTRACT

The Historical Background of Western Negative Attitudes Towards the Prophet Muhammad

The historical background of current Western views and attitudes on the Prophet Muhammad goes back to centuries before. The expression of negative statements and ideas against Muhammad began to appear after the death of Muhammad, when the Muslims started to involve in conquering the places which were previously under Christian rule. The Western Christian world took such stance, because they saw Islam as a rival religion and sought to strengthen their position among the people. Thus, the Prophet Muhammad as the founder of new religion was tried to ridicule as much as possible and hatred attitudes were shown towards him. The Westerners made this, especially by conducting orientalist studies and by using literary and artistic works such as drama, novels, painting, film, cartoons and other

* Doç.Dr., SDÜ İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi, gunay@ilahiyat.sdu.edu.tr.

works of arts. The works of these types also made an affect on the Turkish intellectuals. In this study, we will mainly try to explain the historical basis of the negative attitudes of the Western world towards the Prophet Muhammad, by giving some examples on the subject.

Keywords: Orientalism, Polemic, Missiology, Dialogue.

Son günlerde Batı toplumlarında İslâm ile ilgili söylemlerdeki olumsuz hava gittikçe yoğunluk kazanmıştır. Özellikle 11 Eylül 2001’de gerçekleşen ABD’deki İkiz Kuleler’e saldırı, Batı’nın Müslümanlara bakışının olumsuzla çevrilmesinde ateşleyici bir rol oynamıştır. Daha sonra Danimarka’daki Hz. Muhammed’e hakaret eden karikatür krizi, Batı’nın İslâm ile ilgili tarihsel tutumunu ve bilinçaltındaki duygularını su üzerine çıkardı. Yine Hollandalı milletvekili Hert Vilders’in “*Muhammed hayatta olsaydı ve Hollanda’da yaşasaydı onu kovardım. Eğer Müslümanlar Hollanda’da yaşamak istiyorlarsa Kur’an’ın yarısını yırtıp atmalılar, imamaları dinlememelidirler. Çünkü Kur’an’da korkunç sözler söylendiğini biliyorum*”¹ şeklindeki ifadeleri ve aynı kişinin İslâm’ın bir terör dini olduğunu göstermek amacıyla “Fitne” isimli bir film hazırlanması genelde Batı’nın, özelde Eski Kıta Hristiyan Dünyası’nın İslâm hakkındaki tutumunu yansıtmaktadır. Bununla birlikte Katolik Dünya’nın ruhani lideri olan Papa XVI. Benediktus’un Almanya’da, Regensburg Üniversitesi’nde 12 Eylül 2006’da bilim adamlarına yaptığı konuşmada XIV. yüzyılda yaşayan bir Osmanlı düşmanı olan Bizans Kral’ı Manuel II Paleologos’dan² alıntılardığı³ “*Muhammed gayri insani ve şeytanca olanın dışında yeni bir şey getirmedir*” şeklindeki sözleri, Hz. Peygamber’e ve İslâm’a yönelik olumsuz tutumun Hristiyan din adamında bile mevcut olduğunu göstermektedir. Aslında Papa bu sözleriyle eskiden beri süre gelen Batı’nın

¹ Yeni Şafak Gazetesi, 16 Şubat 2007.

² Manuel II Paleologos, (1350-1425); 1391-1425 yılları arasında, Osmanlı Padişahı I. Beyazıt (1389-1402), I. Mehmet (1402-1421), II. Murat (1421-1451) zamanında hüküm sürmüş Bizans İmparatoru. İstanbul’u Osmanlıya karşı savunmak için Batı’ya yardım toplamak düşüncesiyle seyahat yapmış, beklediği yardımı alamayanca vergi vermeyi kabul ederek Osmanlılarla anlaşma yapmak zorunda kalmıştır. Retorik, azizlerin hayatı, teoloji ile ilgili çeşitli yazıları vardır. Benediktus’un Manuel’den aktardığı cümle Manuel’in 1391 yılında Fars alimi ile yaptığı polemikleri içeren **Twenty-six Dialogues with a Persian** isimli eserinden alınmıştır.) http://en.wikipedia.org/wiki/Manuel_II_Palaologos, 15.10.2008.

³ “[s]how me just what Mohammed brought that was new and there you will find things only evil and inhuman, such as his command to spread by the sword the faith he preached. Apostolic Journey of His Holiness Benedict XVI To München, Altötting And Regensburg (September 9-14, 2006) **Meeting With the Representatives of Science Lecture of the Holy Father**, Aula Magna of The University of Regensburg Tuesday, 12 September 2006 <http://ledux.blogspot.com/2006/09/İslamic-law-is-it-evil-and-inhuman.html> ;http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2006/september/documents/hf_ben-xvi_spe_20060912_university-regensburg_en.html 05.01.2009

İslâm dünyasına yönelik saldırgan tutumunu yansıtmakla beraber Haçlı zihniyetini de ortaya koymaktadır.

Batı Hristiyan kültürünün İslâm'a karşı neden olumsuz tutum içinde olduğuna geçmeden önce, tutum kavramının psikolojik manasını biraz açmakta fayda vardır.

Tutum “*bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve motivasyona dayanarak örgütlediği fikrî, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimi*”⁴ olarak tarif edilmektedir. Tutumlar oldukça organize olmuş, uzun süreli duygu, inanç ve davranış eğilimleri olduklarından⁵, tutumlarda herhangi bir objeye, meseleye, konuya olumlu ya da olumsuz tarzda bir vaziyet alış, tavır takınma söz konusudur.

Bir tutuma sahip olmak demek; tutuma konu olan şeylere, nesne, kişi veya meseleye karşı kesin beklentilere, tepkilere sahip olmak demektir. Bu nedenle insan, karşılaştığı veya muhatap olduğu her durum ve vakaya karşı tarafsızlığı bırakarak olumlu ya da olumsuz bir tutum içine girer. Bu açıdan bakıldığında bir tutumun göstergelerine karşı davranışların karakteristik ve tutarlı bir yapısı olduğundan tutumlarda, bilinçli hareket etme söz konusudur.⁶ Bu açıdan bakıldığında, tutumların özellikle bireyin dış dünyası ile ilgili her düzeydeki ilişkilerine yardımcı olmaktadır. Hatta çoğu zaman belirleyici düzeyde bir role sahip oldukları görülmektedir.⁷

Tutumlarda tarafgir olma ve bilinçli hareket etme, özellikle kişiler arası ilişkiler gibi spesifik davranış türlerinde daha fazla ortaya çıkmaktadır.

Bir tutuma konu olan şeyler ise, kişinin olumlu ya da olumsuz değer atfettiği objelerdir.⁸ Tutum konusu bir arkadaş, siyasi parti lideri, dini lider, bir ürün, bilim ve sanat dalları olabileceği gibi çeşitli dinler, mezhepler, dini veya siyasi gruplar da olabilir.

Olay ve olgulara karşı olumlu ya da olumsuz tutumların gelişmesinde, daha çok yaşanan ortam, üyesi olunan sosyal-dini grup ve arkadaş grubunun etkisi büyüktür. Bu ortam tahsil görülen okul, ikamet edilen yer, devam edilen dernek, sivil toplum örgütü, vakıf, spor klübü, basın veya genel anlamda medya, devam edilen dini cemaat yapılanmaları olabilmektedir.

Tutumların gelişmesi sürecinde bilgiler, doğrudan bir deneyim geçirerek, kitaptan veya bilgi kaynağından okuyarak, başkalarından duyarak, eğitim yoluyla telkin altında kalınarak veya dolaylı olarak öğrenilir. Bu açıdan bakıldığında kişilerdeki belirli inançların mevcudiyeti ile kişinin tahsili, dinî,

⁴ Metin İNCEOĞLU, **Tutum Algı İletişim**, Ankara 2004, 19; Muzaffer ŞERİF- Carolyn W. ŞERİF, **Sosyal Psikolojiye Giriş** (çev. Mustafa Atalay- Aysun Yavuz) İstanbul 1996, 539.

⁵ Doğan CÜCELOĞLU, **İnsan ve Davranışı**, İstanbul 1991, 521.

⁶ M. Şerif- C. W. Şerif, 599.

⁷ İnceoğlu, 18.

⁸ M. Şerif- C. W. Şerif, 599.

içtimaî-iktisadî durumu ile ebeveynleri ve öğretmenlerinin kısaca kişinin çevresindekilerin inanç ve tutumları arasında bir ilişki vardır.⁹

Batı'nın geçmişten günümüze devam ede gelen ve giderek güçlenen İslâm karşıtı tutumun İslâm'a karşı tutumunun temelinde de çevre faktörü önemli rol oynamaktadır. Zira onların sahip oldukları söz konusu olumsuz tutumun yeşermesi ve gelişmesini sağlayan, yetiştikleri kısaca "çevre" dediğimiz ortamdır. Dolayısıyla bu tutumun varlığı ile kişilerin tahsili, içinde bulundukları ve yetiştikleri toplumun dinî-içtimaî yapısı, ebeveynleri, arkadaşları ve öğretmenlerinin sahip olduğu düşünceleri arasında önemli bir ilişki olduğu görülmektedir.

Yukarıda da işaret edildiği gibi, dini düşüncedeki bağnazlık veya dini taassup (fanatizm), kişilerin diğer dinlere ve inançlara karşı olumsuz tutum geliştirmelerinde etkin rol oynar. Dini taassuptan kaynaklanan tutumlarda ise, duygusal yön ağır basar. Bu nedenle bu tür tutumlarda tutum değişikliği yapmak zordur. Çünkü insanlar inanç gibi bir konuda görüş beyan ederken yani tutum belirlerken, daha çok duygulara göre hareket etmektedirler. Özellikle dini taassup içinde yetişmiş Batılı bireylerin, İslâm gibi bir dini kendi yaşam alanları içinde veya çevrelerinde görmeye tahammülleri yoktur.

Diğer taraftan bilgi kaynağı olarak otoriteler de, tutumların oluşmasında önemli yere sahiptirler. Yaşadığımız dünyada hiç kimsenin tek başına ve birinci elden, belli bir konuya ait bütün bilgileri elde etmenin imkânı yoktur. İnsanlar mecburen ve büyük oranda otoritelerin söylediği şeylere bağlı kalmaktadır. Bu mütehasıslar öğretmenler, kitaplar, din adamları, sahalarında otorite olan bilim adamlarıdır.¹⁰ Ancak Batı'da İslâm'a yönelik olumsuz tutumların oluşmasının temelinde din adamlarının, özellikle kilise teşkilatının etkisi büyüktür. Çünkü Kilise veya din, Batı entelektüel yapısına ve eğitimine renk veren en önemli fenomendir. Bir başka ifade ile din, Batı insanının dünyaya bakışını ve kimliğinin oluşmasını sağlayan en önemli etkidir.

Bununla beraber eskiden Batı kiliselerinde, dini okullarda veya manastırlarda yetişen din adamları, İslâm ile ilgili, İslâm'ı olumsuzlayan, tarafgir eserleri hazır halde buluyordu. Bunların okunmasıyla İslâm ile ilgili ilk olumsuz düşünceler kazanılmış oluyordu. Edinilen bu tür bilgiler, daha katı olumsuz tutum ve davranışların gelişmesine zemin hazırlıyordu.

Dolayısıyla Papa'nın sözleri dâhil, Batı'nın İslâm'ın ilk dönemlerinden beri süregelen olumsuz bakış açısının, bilinçli olduğu görülmektedir. Çünkü bir toplumda herhangi bir konuda kamusal bir tutum ortaya çıktıktan sonra belirli bir süre devam eder, hatta asırlar boyu sürebilir. Kişiler konu ile ilgili düşüncelerini taviz vermeden devam ettirirler.¹¹ Özellikle din kaynaklı

⁹ David KRECH-Richard S.CRUTHFIELD, **Sosyal Psikoloji** (çev. Erol Güngör), İstanbul, 211.

¹⁰ Krech-Cruthfield, 217.

¹¹ İnceoğlu, 36.

tutumların, çok köklü bir alt yapısı olduğundan, değişme süreçleri de zor olmaktadır.

Esasen Müslüman-Hıristiyan ilişkileri, İslâm'ın doğuşuna kadar gitmektedir. Nitekim Hz. Peygamber, kendisine ilk vahiy geldiğinde, öncelikle eşi Hz. Hatice'nin Hıristiyan olan amcası Varaka bin Nevfel'e gitmiştir. Kur'an'da da Hıristiyanlıktan ve Hıristiyanlardan bahseden çok sayıda ayet vardır. Bu ayetlerde Hz. İsa'nın bir peygamber olduğuna işaret edilmekte¹², onun doğumundan¹³, mucizelerinden bahsedilmekte¹⁴, İsa için Meryemoğlu, İsa Mesih sıfatı kullanılmaktadır.¹⁵ Ayrıca Kur'an'da Hz. İsa'nın annesinin adıyla anılan bir sure¹⁶ vardır. Diğer taraftan Kuran, Yahudi kral Zu Nuvas'ın Necran Hıristiyanlarına işkence yaparak onları canlı olarak büyük ateş çukurlarına atması konusuna değinmiştir.¹⁷

Hz. Peygamber ve Müslümanlar, Hz. İsa'yı bir peygamber olarak kabul ediyorlar, ona ve saygıdeğer annesi Meryem'e saygıda kusur etmiyorlardı.

Hz. Peygamber döneminde Müslümanların içinde az da olsa Hıristiyan topluluk yaşıyordu. Müslümanlarla bunlar arasında dostane münasebetler söz konusuydu. Ayrıca Müslümanlar, onları Ehl-i Kitap içinde kendilerine en yakın dini grup olarak görüyorlardı. Nitekim müşriklerin baskıları artınca Hz. Peygamber, Müslümanlardan bir kısmını Hıristiyan bir ülke olan Habeşistan'a göndermişti.¹⁸ Ayrıca Hz. Peygamber, Hz. İsa ve diğer peygamberler için “*anaları ayrı babaları bir kardeşlerdir*”¹⁹ ifadesini kullanmıştır. Nitekim Bizanslılarla İranlılar arasında gerçekleşen bir savaşta Bizanslıların (Hıristiyanların) İranlılara yenilmesi Mekke'deki Müslümanları üzmüş; putperest müşrikleri ise sevindirmişti. Bunun üzerine Bizanslıların İranlılara galip geleceğini bildiren Rûm Suresi nazil olmuştur.²⁰ Yine bu bağlamda Hz. Peygamber'in Necran'dan Medine'ye gelen Hıristiyanların kendi mescidinde Kudüs yönüne dönerek ibadet etmelerine de müsaade etmiştir.²¹ Ayrıca Hz. Peygamber, anlaşma yaptığı Ehl-i Kitap mensuplarını iç işlerinde serbest bırakmış, İslâm'a girmeleri konusunda onları zorlamamış, anlaşmalı kişilerin

¹² Nisa,171.

¹³ Al-i İmran, 59.

¹⁴ Al-i İmran, 45-51; Meryem, 17-22, 23.

¹⁵ Saf,6; Nisa,171.

¹⁶ Meryem Suresi.

¹⁷ Uhdud, 4.

¹⁸ Muhammed HAMİDULLAH, **İslâm Peygamberi**, İstanbul 1981, II/1085; **Başlangıçtan Günümüze Büyük İslâm Tarihi**, İstanbul 1989, I/212-214.

¹⁹ **Buhari**, Enbiya,48.

²⁰ Rum, 1-5. İmam Vahidi, **Esbabu Nuzuli'l-Kur'an**, Beyrut 1991, 144.

²¹ Hamidullah, I/117.

öldürülmesini kesin bir dille yasaklamıştır. Bu kurala uymayanların da cennetten uzak olacağını bildirmiştir.²²

Bununla birlikte Kuran, Hristiyanları inanç bağlamında çeşitli konularda eleştirmektedir. Eleştiri konularının başında, onların, Hz. İsa'yı tanrı oğlu olarak vasıflandırmaları, onu rab olarak kabul etmeleri²³, Tanrı ile aynı cevherden olduğunu ileri sürmeleri gelmektedir. Dahası Kuran, Hz. İsa'nın böyle bir iddiada bulunmadığını, bilakis onun, Allah'a ortak koşmanın neticesinin ateş olduğunu söylediğine işaret eder.²⁴

Yine Kur'an, Hristiyanların İsa'yı, Allah'ın beden şekline bürünerek yeryüzünde tecelli eden ve insan şeklinde, insanlar arasında dolaşan sureti olarak kabul etmelerini de eleştirmektedir.²⁵ Bununla beraber Hristiyanların teslis akidesini de tenkit eder²⁶, bu tarz inançların tevhit anlayışına aykırı olduğunu belirterek bu konudaki yanlışları düzeltir. Ayrıca İsa'nın çarmıha gerildiği fikrine de karşı çıkarak, gerçekte Yahudilerin Hz İsa'yı çarmıha germediklerinin üzerinde de durur²⁷. Kuran'a göre Hz. İsa, tevhit inancını içinde yaşadığı topluma tebliğ etmeye başlamış, mucizeler göstermek suretiyle onları doğru yola çağırmıştır.²⁸

Hakikatte İslâm medeniyetinin ve Müslümanların Batı medeniyetinin gelişmesinde önemli katkıları olmasına rağmen, etkilenme dini alanda olmamış, aksine bu dinlere mensup olanlar arsında bir düşmanlık sürüp gitmiştir. Acaba bunun nedeni nedir? Bunun sebebi sadece Müslüman korkusu veya İslâm'ın başka bir din olması olamazdı. Aynı zamanda teolojik bir gizem olmalıydı. Nasıl olurdu da Tanrı bir zamanlar Hristiyanlığın sahip olduğu alanlara İslâm'ın girmesine ve hızla yayılmasına müsaade edebilirdi? Nitekim Hristiyanlar defalarca Haçlı seferlerinde Müslümanlar tarafından hezimete uğradıklarında Riccoldo da Monte di Croce (1243-1320) üzüntüsünden defalarca "Tanrı, Hristiyanların tanrısı nerede?" demekten kendini alamamıştır.²⁹

Hristiyan dünyanın genelde İslâm'a özelde ise Hz. Peygamber'e olumsuz tutum içinde olmalarının birden fazla nedeni vardır. Bunlardan en

²² Buhari, Cizye, 5; Levent ÖZTÜRK, **İslâm Toplumunda Bir Arada Yaşama Tecrübesi**, İstanbul 1995, 162.

²³ "Andolsun, Allah Ancak Meryem oğlu Mesih'tir diyenler elbette kafir olmuşlardır". Maide, 72.

²⁴ "Halbuki Mesih demişti ki: "Ey İsrailoğulları benim ve sizin rabbiniz olan Allah'a kulluk edin, Zira kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak ki Allah ona cenneti haram etmiştir ve onun varacağı yer ateştir." Maide, 72.

²⁵ Tevbe, 30.

²⁶ Maide, 73.

²⁷ Nisa, 56-58.

²⁸ Nisa, 171, Maide, 110, Enam, 85, Saff, 6.

²⁹ Willem A. BIJLEFELD, "Christian-Muslim Relations: A Burdensome Past, a Challenging Future, Word&World, Volume XVI, Number 2, Spring 1996, p.7, http://www.luthersem.edu/word&world/archives/16-2_Islam/16-2_bijlefeld.pdf (27.01.2009); Mustafa KÖYLÜ, **Dinler Arası Diyalog**, İstanbul 2001, 12.

önemli nedeni dinî, yani teolojik olanıdır. Çünkü Hristiyanlara göre kendisini Mesih'in varisi olarak ilan etmesine rağmen Hz. Muhammed Hristiyanlığın en önemli unsuru olan Baba-Oğul-Ruhu'l-Kuds şeklinde formüle edilen teslis anlayışını, Hz. İsa'nın çarmıhta ölmesi ve yeniden dirilmesini reddetmekle Hz. İsa'nın değerini düşürmüştür. Bu durum onun, Hristiyanlığı ve Hristiyan kimliğini tehdit eden en büyük düşmanı olarak algılanmasına neden olmuştur.³⁰

Yine Batı'nın İslâm'a düşmanlığının çok önemli bir başka nedeni ise, İslâm'ın "Hristiyanlıktan sonra gelen, açık bir şekilde doğru ve tam olduğunu iddia eden, geçmişte belirgin bir şekilde Hristiyanlığa galip gelen, dünyada ciddi olarak Hristiyanlıkla tartışan, dünyanın muhtelif yerlerinde bugün Hristiyanlığın önüne geçen tek ve en büyük din" olduğu gerçeğidir.³¹

Bir başka neden ise siyasi olanıdır.³² Çünkü Hz. Muhammed ve taraftarları Kudüs, İskenderiye, İspanya gibi Hristiyanlara ait toprakları ele geçirmekle Eski kıtanın tahakkümüne son vererek Roma'yı tehdit eder hale gelmişlerdir. Böylece Hristiyan dünya, İslâm'ın ortaya çıkması ile birlikte Avrupa'nın önemli bir bölümünde, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki gücünü kaybetmiştir.³³

Nitekim 1095'ten 1270 yılına kadar süren büyük Hristiyan dirilişinin en büyük göstergelerinden birisi olan Haçlı seferlerinin temelinde yatan da, bu toprakların kâfirlerin (Müslümanların) elinden kurtararak, tekrar Hristiyanların eline geçmesini sağlamaktır.

Müslümanlar Hristiyan toplulukların yaşadıkları yerleri ele geçirmeye başladığında Hristiyanlar, yayılmakta olan İslâm'ın kendi dindaşlarını etkisi altına almaması için İslâm ile ilgili olumsuz anlamda iddialarda bulunmaya başladılar.³⁴ Bu iddialar zamanla ileri boyutlara vardı. Karşılıklı yazışmalarla devam eden polemikler zamanla risalelere, reddiyelere dönüştü. İslâm ve Müslümanlarla ilişki içinde olan her Hristiyan din ve bilim adamı, yazılarında ve konuşmalarında, Hz. Muhammed'in peygamberliğini reddetmeye çalıştılar.

Diğer taraftan İslâm'ın Hristiyan devletlerin sömürgeciliğine karşı çıktığı ve misyonerlik faaliyetlerini engellediği için de Batılılar İslâm'ı düşman bir din olarak görmüşlerdir. Bu nedenle İslâm'ın ve Müslümanların direncini kırmak, yayılmasının önüne geçmek, Hristiyan unsurların da İslâm'a girmesine engel olmak için İslâm'ın savaş dini, cennette huri vaat eden, cinselliği ön plana çıkaran, çok eşliliği getiren bir din olduğu iddiasını yaymaya çalışmışlardır. Ayrıca bu bağlamda Hz. Muhammed'in de şehvetperest ve sapkın bir kimse olduğunu sıklıkla dile getirmişler, Hristiyanları buna inandırmışlardır.³⁵

³⁰ Minou REEVES, **Muhammad in Europe**, Lebanon 2000, 73.

³¹ Köylü, 12.

³² Reeves, 73.

³³ Reeves, 73.

³⁴ Reeves, 89.

³⁵ Nasuh GÜNAY, **Günümüz Türkiye'sinde Misyonerlik Faaliyetleri**, Isparta 2006, 170.

İslâm'ın ötekileştirilerek kötülenmesinin temel nedenlerinden birisi de, kötüleyenin kendi varlığını ve gücünü devam ettirebilmeyi garanti altına almak istemesidir. Bu, araç olarak kullanıldığında öteki olumsuz sıfatlarla ön plana çıkarılmalıdır ki, kötüleme beraberinde kendi üstünlüklerini öne çıkarsın ve bu üstünlüklerinin devam etmesinde bir aracı olarak da işlevini sürdürsün. Çünkü İslâm'ın güzel, iyi, hoşgörülü davet metodu ile yayılması Hristiyan cephede tedirginliklere neden oldu. Bu nedenle şarkiyatçılar “öteki” konumundaki rakip dini kötülemek ve Hristiyan unsurların İslâm'a kaymasını önlemek amacıyla yaptıkları çalışmalarda, İslâm'ın savaş dini olduğu, cennet ve huri vaat ettiği, cinsel arzuları tatmin için çok eşliliği getirdiği, Hz. Muhammed'in cinsel sapkın ve heretik (sapkın) bir kimse olduğu şeklinde İslâm'ı karalama kampanyasına giriştiler.³⁶

Ortaçağlarda Batı'ya Hz. Muhammed ile ilgili bilgiler genellikle üç kaynaktan gelmektedir. Bunlar Bizans, İspanyol ve kutsal topraklardan dönen şövalyelerin Doğu ile ilgili olarak anlattıkları fantastik bilgilerdir. Bu bilgiler daha çok Müslüman olmayan kişilerce yapılan abartılı, akıl dışı, duygusal tercümelere dayanmaktadır.

Batı'da İslâm karşıtı düşüncenin oluşmasında en etkili olanı ise VII. yüzyılda Şamlı Yuhanna (675–750)'dır. Onun tarafgir, ön yargıları İslâm'ın reddedilmesine neden oldu. Yuhanna'nın “*De Haeresibus Liber*” adlı eserindeki iddiasına göre Aryus gibi Hristiyan sapkınlar Hz. Muhammed'i ayartmış, azdırmış; o da cahil Arapları yoldan çıkarmıştır.

Burada Hz. Muhammed'in nübüvvetinin batıl oluşu gibi teolojik konuların yanında Müslümanların Hacer'ül-Esved'e saygı göstermesi, İslâm'daki cennet tasvirleri ve evlilik hukuku gibi konuları da polemik konusu yapmıştır. İslâm'a saldırmasına rağmen engin hoşgörü ortamında serbestçe yaşamını sürdürüyor, Emevi sarayında memur olması hasebiyle halifeyle bile yüz yüze görüşebiliyordu.³⁷

Yuhanna'ya göre Muhammed'in peygamberlikle ilgili iddiaları yalan üzerine bina edilmiştir. Yuhanna, Latin bilim adamlarını buna inandırmıştır. Ona göre Muhammed akıllı davranarak Hatice ile evlenmiş, bu sayede sara hastalığı nöbetlerini Cebrail'in vizyonu ve kendisinin yeni bir resul olduğu iddiasını konuşabileceği bir kişi ile de evlenmiş oldu.

Hz. Muhammed'in Medine dönemi ile ilgili olarak Yuhanna tarafından ortaya konulan Orta Çağ'a ait asılsız polemiklerin konusu, Hz. Peygamber'in savaş taraftarı olması ve cinsel yaşamıdır. Fakat daha sonraki yıllarda Batı Avrupa'sında yayılan Yuhanna'nın fikirleri nedeniyle Muhammed ile ilgili polemikler, daha çok onun cinsel hayatı üzerine yoğunlaşmıştır. Avrupa'daki yaygın kanata göre, Muhammed seks gücü çok kuvvetli bir kimsedir. Bu durum, cinsel konuların baskı altında tutulduğu Ortaçağda fazla iffet taslayan

³⁶ Günay, 170.

³⁷ Mustafa ALICI, **Müslüman-Hristiyan Diyalogu**, İstanbul 2005, 99.

Hristiyanlar için ahlaksız bir durumdur. Daha sonraki yıllarda ise, Muhammed'in çok eşlilikle ilgili uygulamaları Onun Avrupalılar tarafından reddedilmesinin en önemli nedeni haline gelmiştir.³⁸

Ünlü Kitab-ı Mukaddes bilgini, ilk Ortaçağ tarihçisi The Venerable Bede (673-735) de Hz. Muhammed ve çağdaş Araplarla ilgili olumsuz fikirler yazarken Yuhanna'dan etkilenmiştir. Bede'nin fikirleri C. Plummer tarafından *Historia Ecclesiastica* (1896)'da toplanmıştır.³⁹ Onun aşırı polemiğine göre Muhammed vahşi çöl adamıdır. O asılsız iddialarına Muhammed'in cahilliğini, onun düşük sosyal statüsünü, Hristiyan dogmaları ile ilgili cahilliğini, güç için hırslı olduğu da ekledi.⁴⁰

Bizans'ta yaşayan yazarlar ise İslâm'a ve Hz. Muhammed'e karşı daha saldırgan bir tutum içinde olmuşlardır. Bunlardan Nicates de Byzance (842-912) de "*Arap Muhammed'in Uydurduğu Kitabın Reddi*" isimli eserinde Kur'an'ın vahiy mahsulü olmadığını, bilakis Şeytan'ın ilhamının mahsulü olduğunu, dolayısıyla Muhammed'in, katil, sahte bir peygamber, Kur'an'ın sahte bir kitap, İslâm'ın da sahte ve batıl bir din olduğu iftirasında bulunmaktadır.⁴¹ Şunu ifade etmek gerekir ki, Bizans tarihçilerinin hemen hemen hepsi hem İslâmiyeti hem de Hz. Muhammed'i en kötü terimlerle takdim ederek, İslâm'ın yayılmasının önüne geçmeye çalışmışlardır.⁴²

IX. yüzyılda yaşayan Theophane le Confesseur (760-817)'un iddiasına göre de Hz. Muhammed saralıdır; o civarda yaşayan yoldan çıkmış ve sürgün edilmiş bir Hristiyan rahip tarafından kendisinin Allah'ın elçisi olduğu telkin edilmiş, Muhammed de kendisinin peygamber olduğuna inanmıştır. Barthelemy d'Edesse (XII-XIII asır) *de Mahomet dans l'œuvre* isimli çalışmada Hz. Muhammed'in inandığı Tanrı'nın bir put olduğunu ileri sürmüştür. 1095-1156 yılları arasında yaşayan Pierre le Venerable, "*Summa Totius Haeresis Sarasenororum*" isimli eserinde, İslâm'a ve Hz. Muhammed'e saldırılarda bulunmuştur. Bu eser Ortaçağlar boyunca Batı'da saldırıların en büyük kaynağını oluşturmuştur. XIII-XIV. Asırlar ise, İslâm ve Hz. Muhammed'e yapılan saldırıların zirveye ulaştığı bir dönemdir. Bu çağlarda Hz. Muhammed Müslümanların taptığı bir put olarak gösterilir, özellikle tek evliliği ve cinsel ahlak kaidelerini kaldıran, şehvet düşkünü bir kişi olduğu iftirası atılır.⁴³

Ortaçağda İslâm ile ilk karşılaşan İspanyollar dahi olmak üzere Avrupa kıtasının İslâm algılayışı genelde haksız yakıştırma veya uydurma efsanelere dayanmaktaydı. Avrupalılara göre Hz. Muhammed, çoğunlukla "*sapkın, heretik*

³⁸ Reeves, 84.

³⁹ Reeves, 85; ayrıca bkz. R.W. SOUTHERN, *Western Views of Islam in the Middle Ages*, Cambridge 1962, 16-19.

⁴⁰ Reeves, 85.

⁴¹ Mahmut AYDIN, *Monologdan Diyaloga*, Ankara 2001, 42,43.

⁴² Aydın, 37.

⁴³ Aydın, 49.

bir Hıristiyan rahip veya papa seçilemeyince Hıristiyanlıktan intikam almak isteyen eski bir kardinaldi". Yine bu dönemlerde İslâm, Latin ve Grek kiliseleri gibi "ayrı" ama "sapkın" bir Hıristiyan mezhebi olarak görülmekteydi.⁴⁴

Reform hareketleri döneminde Martin Luther, Kur'an'ı Tanrıyla ve insanlarla alay etmekten hoşlanan Şeytan tarafından yazılmış bir kitap olarak nitelemiştir.⁴⁵ Bununla birlikte Luther ve diğer bazı Batılı yazarlar Hz. Muhammed'i deccal olarak kabul etmişler; bunu ispat edebilmek için kutsal kitaptan delil getirmeye çalışmışlardır. Bu konuda en fazla kullanılan Yeni Ahit'in sonunda yer alan "Yuhanna'nın Vahyi" kitabındaki dünyanın sonu ile ilgili sözlerdir. Hakikatte Vahiy Kitabı (Yuhanna'nın Vahyi) metaforik anlatımlarla yüklü apokaliptik türden kitaplar sınıfına girer. Bunlar Tanrı'nın eninde sonunda amacına ulaşmak için dünya tarihini, olağanüstü olaylarla değiştireceğini konu edinir. Tanrı'nın karşıtları da çoğu kez canavarlar, ejderhalar gibi mitolojik yaratıklarla sembolize edilir. Buradaki amaç, ümitsizliğe düşmüş Hıristiyan halk kitlelerine umut vermektir. Sembollerle düşünen ve mitolojik eğilimleri yüksek olan halk kesimlerini etkilemiştir. Dolayısıyla Yuhanna'nın Vahyi bölümü, sıkıntı içindeki Hıristiyan halk üzerinde çok etkili olmuştur. Bu kitapta geçen kötülüğün, zulmün, ahlaksızlığın sembolü olan Babil, Reform hareketlerinden sonra Katolikliğin merkezi olan Roma şehri olarak yorumlanır.⁴⁶

Kehanetlerle ilgili anlatımların bol olduğu Eski Ahit'te bulunan Daniel Kitabı da hem Hz. Muhammed'in deccal olduğuna delil olarak hem de Vahiy kitabının ilgili bölümlerinin tefsirinde kullanılmıştır. Bu geleneği Luther de sürdürmüştür.

Luther İslâmiyetin Hıristiyanlık, Yahudilik ve putperestlikten alınma bir din olduğu iddiasındadır. Bununla birlikte İslâmiyetin gelişi ile Baba, oğul kutsal ruh, vaftiz, sakramentler, İncil, inanç ve bütün Hıristiyan doktrin ve yaşam biçiminin hepsi ortadan kalkmıştır. Bundan başka o, Hz. Peygamber'i şarlatan, Mesih'in düşmanı ve inkârcısı, kan dökücü olarak vasıflandırır.⁴⁷ Lutherci düşünceye göre de Hz. Muhammed, kilisenin öğretilerini inkâr eder, onlara tepeden bakar. Muhammed kurbanı ve tövbeyi kabul etmez. Kilise doktrininde Hz. Muhammed'in reddettiği bu mesele insanlığın varlığının asıl nedenidir. İlk günah babadan nesillere geçmiştir. Bu Muhammed, bir Epikürcü

⁴⁴ Alıcı, 103.

⁴⁵ Reeves, 119.

⁴⁶ Baki ADAM, "Yuhanna'nın Vahyi ve Hıristiyan Tarihindeki Yansımaları", **Hıristiyanlık (Dünü, Bugünü ve Geleceği Sempozyumu)** 09-10 Haziran 2001, Ankara 2002, 119.

⁴⁷ Sarah HENRICH - James L. BOYCE, "Martin LUTHER—Translations of Two Prefaces on Islam: Preface to the Libellus de ritu et moribus, Turcorum (1530), and Preface to Bibliander's Edition of the Qur'an (1543)", **Word and World**, Volume VI, Number 2 Luther Seminary St. Paul, Minnesota. http://www.luthersem.edu/word&world/Archives/16-2_Islam/16-2_Boyce-Henrich.pdf (26.11.2008).

gibi bunların boş, sonradan üretilmiş şeyler olarak kabul eder.⁴⁸ Çağdaşı Calvin de Hz. Muhammed'i yalancı, sahte peygamber olmakla suçlar ve onun Müslümanlar tarafından Tanrı'nın oğlunun yerine konduğunu ve öldürülmesi gereken bir kişi olduğunu belirtir.⁴⁹

Aydınlanmacı, Cizvit kolejinde yetişen François Marie Arouet Voltair (1694-1778) Fransız Bilimler Akademisi'ne girebilmek için "*Le Fanatisme ou Muhamet le Prophet*" isimli piyesini yazmıştır.⁵⁰ Burada Hz. Muhammed'i oldukça küçük düşürücü bir şekilde tasvir etmiştir.⁵¹ Voltair İslâm aleyhtarı olan bu oyunu Papa XIV. Benedict'e takdim etmiş, onun övgüsünü kazanmıştır. Burada Hz. Muhammed bir sahtekâr, ahlaksız, içgüdüüne göre hareket eden bir rolde sunulurak⁵² ona hakaret edilmektedir. Zamanın Osmanlı idarecilerinin müdahalesi ile bu oyunun sahnelenmesi Fransa'da yasaklanmıştır.

Bununla beraber Charles-Louis de Secondat Montesquieu (1689-1755)'nin başında bulunduğu Fransız Bilimler akademisindeki bilim adamlarının İslâm ve peygamberi hakkında istediklerini konuşmaları serbestti. Burada İslâm'ın bir din olarak ele alınmasından çok Hz. Muhammed'in kişiliği üzerine yoğunlaşmaktaydılar. Mesela akademinin bir üyesi olan Abbe de Vertot (1655-1735) *sur l'auteur de l'alcoran (On the Author of Qur'an)* isimli çalışmasında Hz. Muhammed ile ilgili olarak Ortaçağ zihniyetini devam ettirmekteydi O da Hz. Muhammed'in dinini kılıçla yaydığını ve Kur'an'ın tanrısal vahiyden yoksun olduğunu ileri sürmekteydi. Bu tür bilgiler *Mercure de France* isimli bir dergi ile geniş kitlelere ulaşmıştı. Bu sayede insanlara Hz. Muhammed'in kendisinden daha kaba ve cahil insanlarla ilgilendiğini, ibadet için sakin yerlere kaçan birisi olduğu öğretildi. Yine Vertot'a göre Hz. Muhammed gizlice Eski ve Yeni Ahit tahsili yapmış, dininin esasını bunlardan oluşturmuştur. Vertot Hz. Muhammed'in Asya'nın en tehlikeli ve en becerikli sahtekârı olduğu hezeyanında bulunarak onun şöhret olmak için zengin bir dulla evlendiğini, bunun da onun hırsını artırdığını, hırsını tatmin etmek için de Hz. Muhammed'in yeni bir din icat ettiğini iddia etmiştir. Vertot iddialarına Hz. Muhammed'in epilepsi hastalığının tezahürlerini vahiy olarak algıladığını da ilave etmiştir.⁵³ Henry Comte de Boulainvillers (1658-1722) yayınladığı *La Vie*

⁴⁸ Henrich and. Boyce ,agy.

⁴⁹ Francis nigel LEE, "Calvin On Islam", <http://www.dr-fnlee.org/docs6/calvİslâm/calvİslâm.pdf>, (07.03.2008).

⁵⁰ Mustafa ARMAĞAN Voltaire'i Nasıl Okumalı? <http://www.mostar.com.tr/sayfa.aspx?sayfa=yazidetay&yaziid=54&id=4>.

⁵¹ Seyfullah KARA, "Hz.Peygamber'e Karşı Oryantalist Bakış Ve Bu Bakışın Kırılmasında Metodolojik Yaklaşımın Önemi", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sayı: 23, Erzurum, 2005, 155.

⁵² C. E. BOSLVORTH, "A dramatisation of the prophet, Muhammad's life:Henri de bornier's mahomet". <http://www.ingentaconnect.com/content/brill/num/1970/00000017/00000002/art00003?crawler=true>; Ronald W.TOBİN, *The Sources of Voltaire's "Mahomet"*, <http://www.jstor.org> (15.11.2008).

⁵³ Reeves,147.

de Mahomed isimli çalışmada İslâm'ı Hristiyanlığın zıttı, çok basit tabii bir din olarak görmekte ve Hz. Muhammed'i de bir aydınlatıcı olarak vasıflandırmaktaydı. İslâm'ın makul bir din olmadığını, Hz. Muhammed de kaba ve barbar bir kimse olduğunu ileri sürerek reddedilmesi gerektiğini savunmaktaydı.⁵⁴

On yedinci yüzyılda yaşayan Blaise Pascal (1623-1662) da Hristiyan inancının en ateşli savunucularındandı. O, *Düşünceler* isimli eserinde İslâm'dan bahseder. Burada İslâm peygamberini bir sahtekâr ve sahte peygamber olarak takdim eder. O, bu iddialarında ve iftiralarında oldukça sert ve taviz vermez bir üsluba sahipti.⁵⁵

Diğer taraftan Batı sanatında da Hz. Muhammed olumsuz bir şekilde takdim edilmiştir. Nitekim Aydınlanma çağında ünlü İtalyan şairi Alighieri Dante (1265-1321), *"The Divine Comedy"* isimli eserinde (Inferno XXVIII, 19-42). Hz. Peygamber'i Hz. Ali ile birlikte cehennemin en alt tabakalarından biri olan sekizinci katta azap çeker bir vaziyette tasvir eder.⁵⁶

Dante'nin komedyasındaki bu sahnenin Gustave Doré, William Blake, Auguste Rodin gibi birçok Batılı sanatçı tarafından resmi yapılmıştır. Hatta Türkiye'de de sık sık eserleri sergilenen Salvador Dali (1904-1989) bir tablosunda Dante'nin eserinden mülhem Hz. Muhammed'i cehennemde bağırsakları tahtaya çivilenmiş, ıstırap çeker vaziyette kendine has bir tarzda resmetmiştir. 1911 yılında İtalya'da *L'Inferno* isimli sessiz sinema filmi çekilmiştir. Burada da Hz. Muhammed sözde acıklı halde bağırsakları dışarıda azap çeker şekilde canlandırılmaktadır.⁵⁷

Yukarıdaki örneklerden anlaşıldığı gibi Batı'da İslâm ile ilgili İslâm'ın olumsuz algılanmasında etkili olan Dante'nin eserinden daha sistemli ve etkili başka bir eserden bahsetmek zordur.⁵⁸ İslamolog Annemarie Schimmel (1922-2003)'e göre de Dante'nin Hz. Peygamber'i bu şekilde tasviri, Hristiyanlıktan sonra İslâm gibi bir dinin çıkabileceğini anlayamayan Hristiyan çoğunluğun görüşlerini yansıtmaktadır.⁵⁹ Üstelik onun Muhammad (Maometto) imajı, Doğu ile Batı arasının açılmasına neden olmuştur.⁶⁰

⁵⁴ Reeves,148.

⁵⁵ Blaise PASCAL (1623-1662): *Penseés (Thoughts)*, 1660 (Translation: W.F. Trotter), 596, 598, 601. pasajlar; http://www.fordham.edu/halsall/mod/1660_pascal-pensees.html, online kitabın 65, 66. sayfaları [books.google.com/books? isbn=087220717X](http://books.google.com/books?isbn=087220717X)..(13. 05.2008).

⁵⁶ Alighieri Dante, *İlahi Komediya*, Ankara ; P.S., *Dante and Islam*, <http://dante.ilt.columbia.edu/papaer/dai> (26.11.2008).

⁵⁷ http://parazite.pp.fi/mohammed_image_archive/dantes_inferno/

⁵⁸ Kathleen BIDDICK, Review Essays, Vol.105,no.4 *Coming Out of Exile: Dante on the Orient(alism) Express*, *The American Historical Review*, Vol. 105, No. 4 (Oct., 2000), pp. 1234-1249 <http://www.jstor.org/sici?sici=0002-8762> (08.10.2008).

⁵⁹ Mahmut AYDIN, *Bazı Çağdaş Hristiyan Düşünürlerine Göre Hz. Muhammed'in Peygamberliği*, *Diyanet İlmî Dergi*, Ankara 2000, 272.

⁶⁰ Biddick, agy.

Şüphesiz Hz. Muhammed'in olumsuz konu edildiği eserler Dante'nin çalışmasından ibaret değildir. On ikinci yüzyıl Avrupalı Hristiyan yazarlarca roman ve oyunlarında Hz. Muhammed bir peygamber olarak görülmez bilakis Deccal, Mesih düşmanı, Araplar tarafından tapınılan putperest kişi olarak görülür.⁶¹

Teolojik polemikler bilim adamları ile sınırlı kalırken, oyunlar ve şarkılarla daha geniş kesimleri etkiliyordu. Bu nedenle Hristiyan Avrupa'nın gözünde Hz. Muhammed, İslâm'ın bir putu ve İslâm da politeist ve yenilmesi gereken rakip bir din haline geldi. Mesela bu oyunlardan *Chanson de Roland*⁶² (*The Song of Roland*)'da Zaragaze, Sarasenlerin altın putlardan oluşan bir üçlüye tapmakta olduklarını iddia eder. Ona göre bu üçlü Muhammed, Apollon, ve Tervogust'tur.⁶³

Hz. Muhammed'in lanetlenmiş olduğu fikri İngiliz şair Wiilam Langland (1332-1400) tarafından da benimsendi O, *Piers Plowman* (1362)'da Muhammed şeytanî güçler arasında ve cehennemın en alt katmanlarındadır. O, İslâm peygamberi olarak değil, Kilise'den atılmış lanetli, asi, heretik bir kardinaldir. Arabistan'da yeni bir Hristiyan tarikatı kurmakla Hristiyanlıktan çıkmış, mürtet bir kimsedir. *Piers Plowman*'da insanlığın kurtuluşu için Mesih'in enkarnasyonu gereklidir. O, Mesih'in Şeytan'ın bütün güçlerine karşı zafer kazanacağına inanır. Ona göre Hristiyanlık tarihi, Mesih'in düşmanı Deccal'in ortaya çıkması ile sona erecektir. O, Deccal ve yalancı peygamberlerin kilisenin içinden çıkacağına inanır. Yine o Muhammed'in Deccal'in atası olduğu fikrini geliştirmiştir. Bu nedenle Muhammed Sarasenlerin, Şarklıların Deccal'i olarak anlaşıldığından sistematik olarak Hristiyanları yanlış yola götüren kişidir. Bu iddialarıyla Langland, esas olarak yalan ve sahtekârlığın yayılmasına zemin hazırlamıştır.⁶⁴ Bir buçuk asır sonra İskoçlu şair William Dunbar (1460-1520), "*Dance of the Sevin Deidly Synnis*" (1506) isimli eserinde, Muhammed'i cehennemde törenlerin yöneticisi olarak

⁶¹ Reeves, 87.

⁶² Roland Destanı, Fransız edebiyatının en eski eserlerinden biri. Muhtemelen 1140-1170 tarihlerinde geçen Hristiyanların kafir olarak gördükleri İspanya Araplara karşı yaptıkları savaşlarda rol oynayan ve din uğruna can veren Roland'ın kahramanlıklarını anlatan bir destandır. The Song of Roland ismiyle 1978 yılında filme de alınmıştır. Bilge Umur tarafından Türkçeye çevrilmiş, 2005 yılında yayınlanmıştır. Ayrıca Süheyla Bayrav, söz konusu destanın ayrıntılı çözümlemesini **Chanson de Rolan-Edebiyat ve Üslup Tahlili** ismiyle yayınlamıştır. İstanbul 2001.

⁶³ Jessie CROSLAND, *The Song of Roland* www.yorku.ca/inpar/roland_crosland.pdf, p.5.; John Victro TOLAN, *Medieval Christian Perceptions of Islam*, NY 2000, xii, xiv; Mark Dominik, "Holy War in The Song of Roland: The 'Mythification' of History", <http://surj.stanford.edu/archives/2003-04/HolyWar.html> (15.01.2009).

⁶⁴ William Langland, *Piers Plowman The Vision of William Concerning* Text C edited by W.W. SKEAT, EETS no 54 1873, Passus XXI, 1.295, p 384. passua XVII, 11.165-7'den Reeves, 93. <http://www.nationmaster.com/encyclopedia/Medieval-Christian-view-of-Muhammad> (15.01.2009).

Mahound veya Şeytan imajı şeklinde tekrar canlandırmıştır. Yine o, trans halinde gördüklerini dizelere döktüğü bir şiirinde Hz. Muhammedi günah itirafında bulunmamış serseri ruhlu insanları dansa davet eden kişi olarak canlandırmaktadır.⁶⁵

Wolfram von Eschenbach (1170-1220)'ın *Willehalm* ve Ulrich Von Türlheim (XIII.yüzyıl)'ın *Rennewart* adlı oyunlarında Hz.Muhammed bir Mahun, Sarasenlerin savaşlarda taşıdıkları ve taptıkları ve yenilgiden sonra domuzların ayakları altına atarak hakaret ettikleri, üzerine çıkararak üzerinde tepindikleri bir put olarak takdim edilir.⁶⁶ Sarasenler Hristiyanların İsa'ya Yahudilerin Yahve'ye yardım için dua ettikleri gibi Muhammed'e dua ederler. Fakat Mahun lanetli, aşağılanmış, yerlerde sürünen ve parça parça olmuş olduğundan, zafer için yardım edemediğinden beceriksiz olarak görülür. Mağlubiyet Orta çağ oyun ve tiyatrolarında Sarasenlerin kaçınılmaz bir kaderi idi. Muhammed'den önce Sarasenlerin tek bir başarısı Babillilerin Roma'yı almaları idi. Bunlar kan, bal ve sütle beslenen kişiler olmakla birlikte çok tanrı, tanrılarının ve Mahun'un önünde buhur yakan bir topluluktur. Süt, bal ve hurma Muhammed'in tercih ettiği yiyecekler idi. Hz. Muhammed put şeklinde yaratıcı tanrının olmadığını ortaya koymasına, bunu vaaz etmesine ve bütün günahların yaratıcısı olan bir putu kabul etmemesine rağmen maalesef Avrupa oyunlarında ve piyeslerinde bir put haline getirildi. Mahomet kelimesinden İngiliz dilinde batıl bir din, puta tapıcılık ve bir şekle tapıcılık anlamında olan "mammetry" terimi çıkmıştır.⁶⁷ Yine bu kelime Renan tarafından Hz. Muhammed'e atfen, zampara, ayyaş kimse, deve hırsızı anlamında da kullanılmaktadır.⁶⁸ Romeo ve Juliet'de de mammetry kelimesinin bozulmuş hali mammet kelimesini bir şeye aşırı düşkün, çapkın anlamında kullanılmaktadır.⁶⁹

Bu zamanın meşhur bir oyununda Muhammed'in ölümü konu edinilir. İslâm'da alkol yasak olmasına rağmen, Muhammed içkiden sarhoş olduğu için

⁶⁵ Reeves, 93; Henry MACAULAY, *Early English and Scottish Poetry, 1250-1600*, The Dance of the Sevin Deidly Synnis. (original form.) www.ebooksread.com/authors-eng/h-macaulay.../page-12-early-english-and-scottish-poetry-1250-1600-zti.shtml - 39 (15.01.2009); Rauldesaldanha **William Dunbar: The Complete Works**, <http://rauldesaldanha.blogspot.com/2008/10/william-dunbar-complete-poems.html>; Graeme DAVIS, "Dunbar, Rosslyn, and the Ordering of the Seven Deadly Sins", http://www.shakespeare.uk.net/journal/2_2/Dunbar.doc. (08.01.2008; **The Poems of William Dunbar with Introductions, Notes and Glossary**, p.6, 66, 83, books.google.com.tr/books?id=-qs8AAAAIAAJ (15.01.2009).

⁶⁶ Reeves, 88.

⁶⁷ Reeves,88; Richard Chenevix TRENCH, On the Study of Words, 2008, Bastian Boks, <http://www.fullbooks.com/On-the-Study-of-Words2.html>. (08.01.2009).

⁶⁸ Renan, 'Etudes d'Histoire Religieuse,' p. 223, note 1'den Reginald BOSWORTH SMİTH, *Mohammed and Mohammedanism* (1889), <http://www.lexic.us/definition-of/mammetry#2>.

⁶⁹ Romeo and Juliet, iii. 5, 185 ; Richard Chenevix TRENCH -On the Study of Words, 2008, Bastian Boks, p.112, books.google.com.tr/books?isbn= 0554838931. (08.01.2009).

ölmüştür ve onun bedeni İslâm dinince temiz olmayan hayvanlar, köpekler ve domuzlarca parçalanmıştır. Burada bütün oyunlar (piyesler) Muhammedi kötülemek, onun itibarını düşürmek içindir.⁷⁰ Haçlı seferlerini konu edinen ve ilk Haçlı seferine katılan Richard de Pelerin'in *La Chason d'Antioch* (t.1189) (Antakya Destanı-Antakya Şarkısı)⁷¹, *La conquete de Jerusalem* (t.1180) ve *La Chanson du chevalier au cigne* (1200) ve *Seladin* eserlerinde Hz. Muhammed "Mahound" olarak öne çıkar. On dördüncü yüzyılda Muhammed bir dinsiz olarak tasvir edilmesine devam eden eserlerin en fazla bilineni, Der Stricker'in

⁷⁰ Reeves, 89.

⁷¹ Chanson d'Antioche CCLXIII'de Pagan kadının (Müslüman), Hz. Muhammed ve Apollo'ya hitaben "Efendimiz Muhammed gel ve bize yardım et" dediği kayıtlıdır. Burada da Apollo ile Muhammed'in bir ikili şeklinde algılandığı görülmektedir. Chanson d'Antioche <http://www.bu.edu/english/levine/antioch.htm>. (17.01.2009).

Bu eserin bir kısmını Maarif Vekili Raşid Erer tercüme ettirerek yayınlamıştır. Bu kitabın yeni versiyonu da Bu husus hakkında, sefere iştirâk etmiş olan Richard le Pélerin (Hacı Rişar)'ın te'lif ettiği *Chanson d'Antioche* (Antakya Destanı) ismindeki eserde görülen şiirlerinden bâzıları dikkat edilecek derecede ehemmiyetli olduğu için aşağıya naklolundu:

Asaletlû Piyer l'Ermıt otağının önünde oturuyordu.

Kıral Tafur birçok adamları ile çıkageldi.

Bunlar bin kişiden ziyâde ve açlıktan şişmiş idiler.

"Asaletmaab! Rahmet-i Rahmân adına bana yol göster,

Zira açlıktan ve zayıflıktan ölüyoruz" dedi.

Piyer cevap verdi: "Cebîn

olduğunuzdandır" dedi.

Haydi, şurada ölmüş yatan türkleri toplayınız,

Tuzlar ve pişirirseniz, pekâlâ yenir onlar.

Kıral Tafur: "Doğru söylüyorsunuz" dedi.

Otaktan ayrıldı, avenesini çağırdı,

Toplandıklarında on bin kişiden ziyâde idiler.

Türkler yüzüldü, barsakları çıkarıldı,

Etlerinden haşlama ve kebab yapıldı.

Doyasıya yediler, amma ekmezsiz olarak.

Bunu gören putperestler (Türkler?), pek korktular.

Et kokusundan hep duvarlara dayandılar.

Yirmi bin putperest, bu aveneyi seyretti;

Ağlamadık Türk kalmadı

Avene birbirine şöyle diyordu: "İşte Karnaval'ın son günü "Mardi Gra"

geldi. Şu Türk eti zeytinyağında pişmiş domuz sırtından ve jambondan daha iyidir".

Çayırarlarda artık Türk ölüsü bulunmayınca:

Mezarlıklara vardılar, ölüleri çıkardılar,

Hepsini üst üste yığarak bir tepe hâline getirdiler,

Çürümüş olan barsakları Nehrû-l Âs'a attılar;

Etlerin derilerini yüzüp rüzgârda kuruttular.

Raşid ERER, *Türklerle Karşı Haçlı Seferleri*, Yeni Edisyon, İstanbul 2002, 26

http://www.ozemre.com/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=36

dosyasının html sürümüdür. (20.01.2009)

Karl der Grosse (1215-1230)'si ve on üçüncü yüzyılın sonunda İzlanda menşeli *Karlamagnus Saga*'dır.⁷²

Bununla Cycle de Guillaume d'Orange, Willehalm of Wolfram von Eschenbach, History of Ulrich von dem Türlin, Rennewart of Ulrich von Türlin, Partonopier und Meliur of Konrad of Würzburg gibi kaynaklar da Hz. Muhammed'i bir idol (put) olarak görür.

Bu bağlamda Hz. Peygamber'in Batı'da kullanılan isimlerinde de bir sıkıntının olduğu gerçektir. Nitekim onun için kullanılan Mahound, mahoun, mahun, mahomet, Fransızcada mahon, Almandaca machmet olarak kullanılan isimler asıl itibariyle devil (şeytan), demon (cin, kötü ruh) ve idol (put) ile aynı anlamdadır (sinonimdir). Bu kavram XII. yüzyıl Avrupalı Hristiyan yazarlarca roman ve oyunlarında kullanılmak için keşfedilmiş bir kavramdır.⁷³

Halbuki İslâm özü ile putçuluğa karşı bir din olmasına rağmen Batılıların ön yargılı olması nedeniyle, Hz. Muhammed Müslümanların taptukları bir put olarak takdim edilebilmektedir.

XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar yapılan oryantalist çalışmaların hedeflerinden birisi, tıpkı reddiyelerde olduğu gibi "İslâm'ın sözde eksik ve yanlış yönlerini göstererek Hristiyanların İslâm'a geçişini önlemek, diğer taraftan Müslümanlara "sizin inandığınız din hiç bir şey değildir, gelin Hristiyan olun" anlamında misyonerlik faaliyetlerine ortam hazırlamaktır. W.Montgomery Watt (1909-2006)'ın dediği gibi misyoner oryantalistlerin tek bir amacı vardı, o da "Hz. Muhammed'in peygamberliğini reddetmek ve Kur'an'ın vahiy olduğu konusundaki inancı çürütmektir".⁷⁴

⁷² Reeves, 89.

⁷³ Reeves, 87. Mammet kelimesi on altıncı yüzyılda Orta İngilizcede put veya kukla anlamında yaygınlaştı ve biz mammetrie kelimesinin bazen maumetry veya mahometry şeklinde puta tapmayı ifade için kullanıldığını görürüz. **The Shorter Oxford Dictionary**, Oxford 1962, 1220. Aynı sözlükte Mahound'un karşılığı olarak şu anlamlar verilir: sahte peygamber Mohammed, bir sahte tanrı, bir put (aynı zamanda orta İngilizcede Maumet de aynı anlamda) şeytan için bir kelime, (sıfat olarak da listelenir) ve netice olarak dinsiz, putperest kimse. XVII. yüzyıl okuyucusuna oyun yazarı John Fletcher (1579-1625) de Muhammed kelimesinin sinonimi olan Maumet kelimesini putperest, pagan anlamında kullanır. Bkz. Henry WEBER, **The Works of Beaumont and Fletche**, Edinburg 1812, p.233, [Google Kitaplar Sonucu](http://books.google.com.tr/books?id=KPEtAAAAYAAJ) books.google.com.tr/books?id=KPEtAAAAYAAJ. (21.01.2009); Bkz., Reeves, 88. Yine Yazar William Shakespeare Romeo and Juliet'te mammet, maumet ve mawmet, mammetry kelimelerini put, oyuncak bebek, kukla anlamında kullanmaktadır. Shakespeare Romeo and Juliet (edited by Horoce Howard FURNES) Philadelphia 1871, 210 books.google.com.tr/books?isbn=0742652823. (21.01.2009). Marco Paolo'nun İngilizce tercümesi (1579) boyunca da Müslümanlar ve diğer putperestler, *Mahomets* and *Mahmets* şeklinde geçmektedir. **William Shakespeare**, edited by James Boswell, Edmond Malone, p.257. 1821 books.google.com.tr/books?id=jOkqAAAAYAAJ. (21.01.2009)

⁷⁴ Asaf, HUSEYİN "Oryantalizm'in İdeolojisi" (cev., Bedirhan Muhib), İstanbul 1989, 15-18; Günay, 168.

Mesela Edinburg'da İslâmi çalışmaların kurucusu olan Sir William Muir (1819-1905), 1897'de yayınlanan "*The Muhammedan Controversy*" adlı çalışmada "Muhammedanizm Hristiyanlığın muhtemelen yegane, en açık ve yenilmesi en zor düşmanıdır" diyebilmiştir.⁷⁵ Yine, Muir *The Life of Mahomet* isimli eserinde Kuran'ın savaşta esir alınan kadınların ganimet olarak dağıtılması konusundaki ayetleri üzerinde çokça durdu. Ayrıca Muhammed'in birçok kadınla evlenmeye müsaade ettiğini de öne sürdü.⁷⁶ Burada Muir, Kuran'ın çok eşliliğe bakışını çarpıtarak verir.⁷⁷ Yine o, "Muhammed'in kılıcı ve Kuran dünyanın tanıdığı en korkunç medeniyet ve hakikat düşmanıdır" ifadeleri ile Hz. Muhammed'e bakışını ve tarafgirliğini özetlemektedir.

Büyük oryantalist Arthur Jeffry (1892-1959) de Hz Muhammed'in Suriye'ye yaptığı yolculuklar esnasında Hristiyanlarla yaptığı görüşmelerinin neticesinde Kuran'ı oluşturduğu iddiasında bulunur.⁷⁸

Nitekim daha sonraki yıllarda Muir'in eserlerinde çizilen Hz. Peygamberle ilgili prototip modernleştirilerek, misyon çalışmalarında kullanılmaktadır. Buradan hareketle Hz. Peygamberin kötülenmesinde Batı'ya kaynaklık eden Oryantalizm'in bu konuda önemli yere sahip olduğu görülecektir.⁷⁹ Mesela Hollandalı müsteşrik Reinhardt [Pieter Anne] Dozy(1820-1883)'nin *Essai sur l'Histoire de l'Islamisme* isimli eserini 1861'de Leiden'de yayınladı..⁸⁰ Dozy de bu eserinde, Hz. Muhammed'in Histeri (Paroxisme) hastası olduğunu, halüsinasyon gördüğünü, Kur'an'ın temelini Yahudi menkıbeleri olduğunu, eski dinlere ait inançlar, öğeler bulunduğunu, Tasavvufun da Hristiyanlık ve Budizm'den kaynaklandığını ileri sürmektedir.⁸¹

Nitekim oryantalistlerin Hz. Peygamberle ilgili iddiaları günümüz Hristiyan misyon çalışmalarında da güncelleştirilerek sürdürülmektedir.⁸² Bu tarz çalışmaların gerçek gayesinin İslâm dinini ve onun temel özelliklerini Batı dünyasına tanıtmak olmadığı, ancak onu küçük düşürmek gibi bir yaklaşım içinde olduğu da görülür. Nitekim Norman Daniel'e göre de Batı'nın Hz. Muhammed ile ilgili polemiklerinin altında yatan gizli sebep "Hz. Muhammed'in hayatında ilahi müdahalenin olmadığı bir kişi ve dolayısıyla onun hakiki bir peygamber olamayacağı düşüncesidir". Yine Norman Daniel'in

⁷⁵ Köylü,13.

⁷⁶ William MUIR, **The Biography of Mahomet And Rise Of Islam. The Person and Character of Mahomet. Page 318** <http://www.answering-İslâm.org/Books/Muir/Life4/chap37.htm>; Mahmut AYDIN, **Monologdan Diyologa**, Ankara 2001, 62.

⁷⁷ Reeves, 237.

⁷⁸ Bilal GÖKKIR, "Kuranda Yabancı Kelimeler Meselesi", **Marife**, sayı 3, 2002,139.

⁷⁹ Günay, 173.

⁸⁰ Reinhardt DOZY, Tarih-i İslâmiyet (Mütercim: A.Cevdet), Mısır 1908, 1; Eser yayınlandığında gelen tepkiler üzerine Hükümet bu eseri yasaklayıp toplamıştır. Daha sonraki yıllarda eser 2006 yılında Gri Yayınevi tarafından Latin harfleriyle yeniden (Vedat Atilla) yayınlanmıştır.

⁸¹ Dozy, 24, 153.

⁸² <http://www.answering-İslâm.org> sitesi ve benzeri misyonerlikle ilgili sitelere bakılabilir.

eserlerinde de İslâm ile Hristiyanlık karşılaştırmalarında tanrı anlayışları bağlamında değerlendirmeler yapılır. Özellikle Müslümanların teslisi reddetmeleri önemli bir eksiklik olarak kabul edilir. Daniel tarafından Hz. Muhammed tıpkı Apollon, Borotoni Jupiter ve benzerleri gibi bir put, idol olarak takdim edilir.⁸³

Görüldüğü gibi On dokuzuncu yüzyılın son çeyreğine kadar yapılan oryantalist çalışmaların hedeflerinden birisi tıpkı reddiyelerde olduğu gibi “İslâm’ın sözde eksik ve yanlış yönlerini göstererek Hristiyanların İslâm’a geçişini önlemek, Müslümanlara “ Sizin inandığınız din hiç bir şey değildir. Gelin Hristiyan olun” anlamında misyonerlik faaliyetlerine zemin hazırlamaktır. Watt’ın dediği gibi misyoner oryantalistlerin tek bir amacı vardı O da: “Hz. Muhammed’in peygamberliğini reddetmek ve Kuran’ın vahiy olduğu konusundaki inancı çürütmektir”. Amaç İslâm’ı anlamak değil onu olumsuzlamaktır.⁸⁴

Gerçekte Oryantalizm, İslâm’ın araştırılmasında samimi ve objektif olamamıştır. Aksine; Müslüman gençleri kendi milletlerinin sahip oldukları inançlarına karşı isyan ettirmeye çalışmıştır. Oryantalistler, İslâm tarihi ve kültürünü çağ dışı göstererek tahkir etmişlerdir. Burada Oryantalistlerin esas amacı şüphe tohumlarını ekerek, Müslümanlar arasında mümkün olduğu kadar İslâm’ın tutarsız olduğu fikrini yaymaktır. Bunun neticesinde, hem İslâm’ın Batı’da yayılmasının önüne geçilmiş, hem de Müslüman ülkelerdeki yeni yetişen neslin, aydınların manevi dünyaları tahrip edilerek onların sömürgeleştirilmesine zemin hazırlanmıştır.⁸⁵ Bu sayede Doğu insanı Hristiyanlaştırma faaliyetlerine açık bir hale geldiği için, misyonerlerin işini kolaylaştırmıştır.

Diğer taraftan Batılıların İslâm’ı düşman bir din olarak görmelerinin bir başka nedeni de, Norman Daniel’in belirttiği gibi sömürgecilik faaliyetlerinin Müslümanlar tarafından engellenmesidir.⁸⁶

Görüldüğü gibi İslâm’ın Batı’da olumsuz imaj kazanmasında Batılı bilim adamı, yazar ve din adamlarının rolü büyüktür. Nitekim Wiliam Montgomery Watt da bu konuya şu cümlelerle dikkat çeker: “Batı’da tarihin önemli şahsiyetlerinden hiçbirisi Muhammed gibi kötü ve başarısız bir şekilde değerlendirilmemiştir. Batılı yazarlar çoğu zaman Muhammed’i en kötü tabirlerle tasvir etmeye meyletmışler ve her nerede Muhammed’in hayatı ile ilgili itiraz edilebilir noktalar buldularsa onları gerçek olarak kabul etme eğilimi içine girmişlerdir”.⁸⁷ Bu tür isnatların temelinde yatan asıl amaç ise Hz.

⁸³ Tolan, 213. Norman DANİEL, *İslam And West*, 175-184.

⁸⁴ Günay, 169.

⁸⁵ Günay, 174-180.

⁸⁶ Köylü, 12.

⁸⁷ Mahmut Aydın, *Bazı Hristiyan Düşünürlerine Göre Hz. Muhammed’in Peygamberliği*, agy, 273.

Muhammed'in Allah tarafından görevlendirilmeyen, sıradan bir insan olduğu, dolayısıyla onun bir elçi olamayacağı, getirdiği mesajın da ilahi olmadığı fikrinin vurgulanmasıdır. Bunu başardıkları takdirde de rakip olarak gördükleri İslâm dininin yayılmasının önüne geçilebileceğine inanıyorlardı.

XIX. yüzyılın ikinci yarısından sonra Hz. Muhammed'in olumsuz imajı yerini nispeten olumlu imajlara bıraktı. Ancak bunlar da bir elin parmakları kadar azdı. Mesela bunlardan Thomas Carlyle verdiği *The Hero as Prophet* adlı konferansında, Hz. Muhammed'in samimiyetinden ve İslâm'ın doğruluğundan bahsetmektedir. Yine o, Hz. Peygamber'i insanlığın en büyük kahramanlarından biri saymaktadır.⁸⁸ Fakat her ne kadar Muhammed'in ahlaki ve ruhsal kalitesini takdir etseler de, Thomas Carlyle (1795-1881), Comte de Boulainvilliers (1658-1722) gibi XIX. Yüz yılda Hristiyanlığı eleştirmek, kınamak için Muhammed'e ve onun dinine iftira etmekten de uzak durmamışlardır.⁸⁹

Buna rağmen XX. yüzyılda bile oryantalistler, Hz. Muhammed'in gerçek bir peygamber olamayacağı konusunu ileri sürerek, onun Batı'da olumsuz algılanmasında katkılarını devam ettirmişlerdir. Nitekim Edward Sell, *The Life of Muhammad* isimli eserinde “Muhammed'in Allah tarafından yeni bir vahiy ile gönderildiğini” ve “İslâm'ın Hristiyanlığın yerine ikame olacağını kabul edemeyiz” demektedir.⁹⁰

Batılı toplumların, İslâm'ı negatif olarak algılamasında misyonerlerin rolü de büyüktür. Çünkü onlar, Müslümanları Hristiyanlaştırabilmek ve Hristiyanların da İslâm'a geçmesini önlemek için İslâm'ı, onun peygamberini ve Kur'an'ı kötülüyorlardı. Bilhassa misyonerlerin kaleme aldığı oryantalistlerden mülhem eserlerde İslâm'ın imajı, olumsuz bir şekilde karakterize edilmiştir. Bu eserlerde de daha önce oryantalistlerce ileri sürülen İslâm, Kur'an ve Hz. Muhammed hakkındaki ithamları hiçbir süzgeçten geçirmeden tekrar ede geldiler. Hatta Müslümanlar arasında yaşayan misyonerler bile, İslâm ile ilgili bilgileri Batı'ya aktarırken, hakikati gizleyerek

⁸⁸ Aydın, “Bazı Hristiyan Düşünürlerine Göre Hz. Muhammed'in Peygamberliği”, agy, 273; Nitekim Thomas Carlyle Hz. Muhammed'in seçkin bir peygamber olarak kabul edemeyeceklerini ama güzel konuşan bir kimse olarak kabul edebileceklerini söyler. Kur'anı da aptalca ve işlenmemiş, ham olarak vasıflandırır. ” Sherry LEWKOWICZ “Carlyle's Problematic Portrayal of Mahomet and Islam”, (**Victorians and Moderns**), Brown University, Spring 2004, <http://www.victorianweb.org/authors/carlyle/heroes/lewkowicz10.html>. (23.01.2009)

⁸⁹ Reeves, 279. Thomas Carlyle okuyucularına İslâm'ı ve Hz. Muhammed'i aktarırken Oryantalistlerin düşüncelerini kritik etmeden kullanır. Bunu yapmasının nedeni de kendi dinlerinin gerçek olduğunu göstermektir. Ayrıca İslâm'ı da Hristiyanlığı bir piçi olarak görür. Lauren SMİTH, Orientalist tropes in “**The Hero as Prophet**” (Victorians and Moderns), Brown University, Spring 2004 <http://www.victorianweb.org/authors/carlyle/heroes/smith10.html> (20.01.2009).

⁹⁰ Canon Sell, *The Life of Muhammad*, London/Madras, 1913, 232, http://www.muhammadanism.org/Canon_Sell/default.htm; (26.01.2009); Aydın, *Bazı Hristiyan Düşünürlerine Göre Hz. Muhammed'in Peygamberliği*, 274.

hatta iftira atarak aktarmışlardır. Bu da Batı’da İslâm’ın yanlış tanınmasına sebep olmuştur. Çünkü onlar İslâm ve Müslümanlarla ilgili bazı bilgileri gizlemişler veya yanlış bilgiler vermişlerdir Bunun neticesinde de bilim adamları da İslâmiyet ve Müslümanlar hakkında alay edici bilgileri kamuoyuna takdim etmişlerdir. Yine bu bağlamda yapılan çalışmalarda İslâm’ın kültürel durgunluk ile geri kalmışlık anlamına geldiği iddia edildi. İslâm’a olabildiğince şiddetli ve sert bir şekilde saldırıldı ve Orta Çağların İslâm hakkındaki iddiaları, güncel süslemelerle canlandırıldı. Özellikle İslâm dini ve tarikatlar, kin ve nefret medeniyetinin canlandığı tehlikeli kuruluşlar ağı olarak sunuldu.⁹¹

Bugün profesyonel anlamda misyonerlik yapan Amerikalı din adamlarının Hz. Peygamber ve İslâm hakkındaki görüşleri dünden farklı değildir. Nitekim kilise dünyasının ileri gelenlerinden olan ve dededen din adamı misyoner olan Franklin Graham da bu kategoride değerlendirilmelidir. Amerika Birleşik Devletlerinde televizyon vaizi olan Graham Hz. Peygamber’i terörist ve Şeytan’ın işbirlikçisi olarak takdim etmekte; İslâm’ı da kötü ve sapık bir din olarak nitelemektedir. Diğer İslâm düşmanı, saldırgan Hristiyan din adamı misyonerler de Pat Robertson, Jerry Falwell, Jim Baker, Jimmy Sunaggar’tır. Falwell, Hz. Peygamberi terörist olarak vasıflandırmakta, Robertson da İslâm Deccal’dır diyebilmektedir.⁹²

Türkiye’de bile Müslümanların zihinlerindeki olumlu İslâm ve Hz. Muhammed imajını olumsuz yönde değiştirmek için misyonerler olanca gücü ile çalışmaktadır. Nitekim onların bu niyetleri yayınladıkları kitaplarda ve internet sitelerinde görülmektedir. Bu yayınlarında onlar, bildik oryantalist düşünceleri zikretmekte, “İslâmiyet’in bir Arap dini olduğunu, Hz. Muhammed’in de Arap kültürünün dinî olan ve olmayan unsurlarıyla İslâm dinini oluşturduğunu” vurgulamaktadırlar. Bazı yayınlarda ise “şiddetin İslâm toplumunun bir özelliği olduğu iddia edilirken, Hz. Muhammed’in Ay Tanrısı olan Allah’a kişisel sadakat ile taptığı, dahası onun şaşırtıcı bir zekâsı, güçlü bir kişiliği olduğu ve Ay Tanrısı Allah’a tapınan küçük bir putperest tarikatını dünyanın ikinci dini haline getirdiği” iddia edilmektedir. Kur’an’ı Muhammed’in kendisinin eski mukaddes kitaplardan derlediğini, onun bu kitabının Muhammed’in şahsi menfaati ve kişisel zevki için kullanılan ayetleri içerdiğini de ileri sürmektedirler. Bu tarz çalışmalarda Hz. İsa ile Hz. Peygamber karşılaştırılmaktadır. Bunların iddiasına göre “Hz. Muhammed insanoğlu, O, diğer insanlar gibi doğal yoldan, bir baba ve anneden doğdu. İsa Mesih ise sıradan bir insan olmayıp Tanrı oğludur. O, hem Tanrısal Ruh, hem de sıradan bedendir. Zira O, Allah’ın Ruhu’ndan ve Bakire Meryem’den doğmuştur. Bununla beraber İsa’nın annesi Hz. Meryem Kur’an’da zikredilmesine rağmen, Hz. Muhammed’in annesi Amine’nin ismi, Kur’an’da geçmemektedir. Allah, Muhammed ile şahsen konuşmamış, melek Cebrail aracılığıyla vahyini

⁹¹ Günay, 153.

⁹² Günay, 154-155.

iletmiştir. İsa Mesih ise üçüncü bir şahıs aracılığıyla vahiy almadı. Çünkü O, bizzat Hakk'ın bedene girmiş Söz'üdür. Hz. İsa mucizeler yönüyle de Hz. Muhammed'den üstündür. İsa Mesih'in kabri boş bulundu. Çünkü o, kendisinin de önceden bildirdiği gibi gerçekten dirilmişti. Oysa Muhammed'in kemikleri hala mezarındadır. İsa Mesih diridir, Muhammed ise vefat etti ve henüz cennete gitmek üzere dirilmedi. Hz. Muhammed defalarca savaşlar yürütmüş, düşmanlarının, putperestlerin ve dinden dönenlerin katledilmesini emretmiş, bizzat kan dökmüştür. O, 622 senesinde gerçekleşen Medine'ye hicretinin ardından değişti, usta bir siyasetçi, yasa koyucu ve savaş komutanına dönüştü.”⁹³

Yine Türkiye'deki Hristiyan misyonerleri Hz. Muhammed'in çok evlenmesi nedeniyle şehvetine düşkün biri olduğunu ileri sürerek; onun sinirli olduğunu, mizah anlayışının olmadığını, insanları zaman zaman terslediğini, şakadan hoşlanmadığını, insanları öldürdüğünü veya ellerini kestiğini, böylece kana susamışlığını giderdiğini, batıl inanç içerisinde olduğunu, güneş tutulmasını gördüğü zaman korktuğunu, nazara, büyüye inandığını, Kâbe'de Kara Taş'a saygı duyduğunu ve öptüğünü, hiçbir orijinal şey getirmediğini iddia etmektedirler.

Görüldüğü gibi Hristiyan misyoner ve din adamlarının tüm gayretlerinin amacı, Hz. Muhammed'i hem Hristiyanların hem de Müslümanların gözünde küçük düşürmektir. Bu nedenle onlar, Hz. Peygamber'e nispet edilemeyecek sıfatları atfederek onu (haşa) sahtekâr, sapık, şehvet düşkünü gibi en kötü vasıflarla tasvir etmişlerdir.

Hakikatte Hristiyanlık, İsa merkezli bir dindir. Bütün Hristiyan teolojisi, Hz. İsa üzerine temellenmektedir. Hristiyanlığın on üç maddelik Kateşizmi de İsa üzerine bina edilmiştir. İnsanoğlu (Hz. Adem) Allah'a karşı suç işlemiştir. Bu suç nesilden nesile devam etmektedir. Allah, insanlar bu suçtan kurtulsunlar diye biricik oğlu İsa'yı göndermiş; onlar da onun kıymetini bilmeyerek çarmıha germişlerdir. O, öldükten üç gün sonra tanrının huzuruna çekilmiştir. Kıyamete yakın tekrar yeryüzüne gelecektir. Hristiyan inancı bu inanç üzerine kurgulanmıştır. Şayet İsa'yı çeker alırsanız, Hristiyanlık da çöker. İsa'nın ilahî, dolayısıyla getirdiği dinin de ilahi kaynaklı olduğu üzerinde durulur. Bu nedenle Hristiyanlık da ona nispet edilir. Bu anlayışı İslâm'a tatbik ederek İslâm dinini de Hristiyanlık gibi Muhammed merkezli bir din olarak görürler. Dolayısıyla Hz. Muhammed yıpratılmalıdır ki, İslâm da yıpratılsın. Böylece onlar, Hz. İsa'nın Tanrı oğlu olması fikrinden hareketle Hristiyanlığın Tanrısal bir din olduğunu, Hz. Muhammed'in ise insanî boyutlu, normal bir ana ve babadan meydana gelmesinden dolayı tebliğ ettiği dinin ve getirdiği kitabın da ilahi yönünün olmadığını ispat etmeye ve İslâm'ın gerçek bir din olmayıp,

⁹³ Abdülmesih, **Cevaplanması Gereken Bir Soru** (online kitap),www.incilturk; Günay, 152.

Hız. Muhammed tarafından oluşturulmuş beşeri bir din olduğu anlayışını yerleştirmeye çalışırlar.⁹⁴

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Batılların Hz. Peygamber'i olumsuz takdim etmesinin temelinde, teolojik anlamda İslâm'ı Hristiyanlığa rakip bir din olarak görmeleri yatar. Zira her iki din de evrensel kurtuluş öğretisi sunan ve tüm insanlık tarafından kabullenmeyi isteyen, yayılmacı bir özelliğe sahip olmaları nedeniyle de birbirlerinin güçlü rakibi durumunda olduklarından Onu tebliğ eden Hz. Muhammed olumsuz sıfatlarla yıpratılarak gözden düşürülmelidir ki, İslâm da yıpratılsın. Diğer taraftan Hz. Muhammed'e karşı çıkmalarının ve olumsuz sıfatlarla anmalarının nedenleri arasında siyasi nedenler de vardır. Zira Hz. Muhammed'in taraftarları, Hristiyanların topraklarını ele geçirmiştir. Bu husus Hristiyanların bilinçaltında biraz da kıskançlığın doğmasına neden olmuştur. Ayrıca bir diğer neden ekonomiktir. Zira Batılı sömürgecilerin işgal ettikleri yerlerde onlara karşı mücadele edenler, genellikle Hz. Muhammed'in taraftarları olmuştur. Menfaatlerine karşı çıktıkları için genelde Müslümanlar, özelde onların dini ve dünyevi lideri olarak gördükleri Hz. Muhammed (haşa) kötüdür.

⁹⁴ Günay,153.